

LIT.: T. Maroević, Dario Orioli (katalog), Zagreb 1983. — Ž. Sabol, Slikar Zagreba (katalog), Zagreb 1988. — M. Perković, Orioli (katalog), Zagreb 1990.

ORLIĆ, sesto nedaleko od Knina u kojemu su pronađeni ostaci kompleksa rim. ladanjsko-gospodarske vile s termalnim čvorom. Neke su prostorije imale mozaične podove ukrašene geometrijskim motivima izvedenim pomoću crno-bijelih kockica, a u jednoj je pronađen i natpis. U Orliću je pronađen i ranosrednjovj. mač te primjerci biz. novca.

LIT.: D. Jelovina, Starohrvatske nekropole, Split 1976, str. 116.

ORLIĆ, Alma, slikarica (Zagreb, 28. I. 1937). Diplomirala na Akademiji u Zagrebu 1961 (M. Tartaglia). Specijalizirala restauriranje slika i skulptura u Restauratorskom zavodu HAZU u Zagrebu, gdje djeluje 1965–79, potom radi u Muzeju za umjetnost i obrt. Restaurirala više od tisuću umjetnina, slika, skulptura i djela primijenjene umjetnosti. Usavršavala se u Bruxellesu 1971. Djela joj se odlikuju figurativnim jezikom, lirskim ugođajem i suptilnim crtežom. U interijerima i pejzažima rabi prigušenu ljestvicu boja (*Ružičasti sumrak*, 1980; *Rano proljeće*, 1981; *Anemone*, 1986; *Budjenje* 1990), dok je u mrtvim prirodamo izraziti kolorist. Samostalno je izlagala u Zagrebu (1965, 1969, 1981, 1984, 1985, 1990, 1992), Dubrovniku (1968, 1985), Primoštenu (1983, 1984, 1985, 1987), Karlovcu (1991) i Opatiji (1992). Bavi se ilustracijom i lik. opremanjem knjiga (D. Mikšić, *Čovjek i njegova društvena okolina*, Zagreb 1981; A. Pensato, *Segni bruciati*, Padova 1983). Piše o restauriranju umjetnina.

BIBL.: Otkrivanje Bogorodice s djetetom iz XIII. st. iz Zadra, Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske, 1975, 1; Ackermannova Madona s djetetom, Kaj, 1978, 2.

LIT.: D. Vandruga, Alma Orlić (katalog), Zagreb 1989. — S. Pintarić, Alma Orlić (katalog), Klanjec 1990. — V. Gotovac, Alma Orlić (katalog), Zagreb 1992.

ORLIĆ, Ante, kipar (Sali, 6. II. 1933). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1958. Bio je suradnik Majstorske radionice V. Radauša 1960–64. U ranijem razdoblju modelira portrete i figure izražajnih pokreta i stavova, s površinama koje oživljavaju svjetlost i naznačene pojedinosti (*Balerina*, 1962; *Amazonka*, 1964; *Otočanka*, 1966). Poslije 1980. zaokupljen je plastičnom stilizacijom svakodnevnih predmeta (*Aurelija u fotelji*, 1985). Samostalno je izlagao u Zagrebu (1965, 1992), Beču (1967), Zadru (1978), Primoštenu (1985), Salima (1988, 1989) i Brtonigli (1992). Autor

spomenika i memorijalnih obilježja (Zagreb, 1972; Donja Stubica, 1973; Delnice, 1974; Luka na Dugom otoku, 1986. i Olib, 1990), te sakralnih kompozicija u Mariji Bistrici (četiri postaje Križnoga puta, 1976–82; lik Majke Božje Bistričke, 1984). Bavi se sitnom plastikom (*Usnula*, 1990) i medaljerstvom (*Laura*, 1978).

LIT.: M. Baričević, Ante Orlić (katalog), Zagreb 1992.

R.

ORLIĆ, Petar, slikar (Krapje, 11. I. 1893 — Zagreb, 14. X. 1965). Završio Akademiju u Zagrebu 1916 (M. Cl. Crnčić, F. Kovačević, B. Čikoš-Sesija). Bio je lik. pedagog u Osijeku i Zagrebu. Slikao kompozicije s klasičnim i biblijskim motivima (*Judita s glavom Holoferna*; *Bijeg u Egipat*; *Sv. Jeronim*); freskama je oslikao crkvu u Gornjoj Reki (1939) i apsidu (*Navještenje*) župne crkve Sv. Barbare u Carevdaru. Slikao pejzaže u duhu postimpresionizma. Samostalno je izlagao u Zagrebu (1925, 1929). Bavi se grafikom i ilustracijom.

LIT.: I. Kršnjavi, Ausstellung Petar Orlić, Morgenblatt, 19. IV. 1925. — S. Rac, Petar Orlić, Vijenac, 20. XII. 1927. — D. Kuntarić, Sjećanje na slikara Petra Orlića, Zbornik slavonskih muzeja (Zupanja), 1969, 1. — O. Švajcer, Likovni život Osijeka u razdoblju od 1920–1930, Osječki zbornik, 1971, 13.

O. Šr.

OROSLAVJE, gradić u Hrvatskome zagorju s dva dvorca. Veći, barokni dvorac Oroslavje gornje, četverokutne osnove s unutrašnjim dvorištem i cilindričnim kulama na uglovima, imao je reprezentativan ulaz s verandom na stupovima. Unutrašnjost je bila oslikana mitološkim prizorima. Izgorio je 1947. Oko dvorca je bio perivoj od kojega je ostao parterni vrt na ulazu, jedini očuvani primjer dekorativnoga vrta »francuskoga« tipa u Zagorju. Bio je u posjedu obitelji Sermage i Vranyczany. — Drugi, također barokni dvorac Oroslavje donje, osnove u obliku slova U, skladnih proporcija, ima ulaz naglašen portalom i zabatom. U njemu su zidne slike s alegorijama. Oko dvorca je park s baroknim kipovima Satira i Flore. Dvorac su posjedovali Vojkovići, Oršići i Tucići. — U župnoj crkvi Uznesenja Marijina (građena poslije 1777) s baroknim zidnim slikama i anđelima u žbukorezu (J. Merlić, 1936), djelomično su očuvani barokni kipovi (Marijin, oko 1740, i Sv. Roka) te propovjedaonica.

LIT.: D. Jurman-Karaman, O profanoj arhitekturi zagorskog feuduma potkraj XVIII. stoljeća, Bulletin JAZU, 1958, 3. — Oroslavje, Zagreb 1975. — D. Baričević, O župi Svete Marije — Barok i klasicizam u Oroslavju, Kaj, 1975, 6. — V. Marković, Barokni dvorci Hrvatskog zagorja, Zagreb 1975. — Horvat-Matejčić-Prijatelj, Barok. — M. Obad Šitaroci, Dvorci i perivoji Hrvatskoga zagorja, Zagreb 1991.

A. Ht.

ORTOPLA → STINICA

ORUDA, otočić I od Lošinja. Ostaci apsida i temeljnih zidova ranosrednjovj. crkve Sv. Ivana (trobrodna bazilika s tri polukružne apsida) datiraju se u VII. st.

LIT.: A. Mohorovičić, Problem tipološke klasifikacije objekata srednjovjekovne arhitekture na području Istre i Kvarnera, Ljetopis JAZU, 1957, 62, str. 496. — J. Čus-Rukonić, Arheološka topografija otoka Cresa i Lošinja, u knjizi: Arheološka istraživanja na otocima Cresu i Lošnju, Zagreb 1982.

OSEKOVO, selo Z od Kutine. Barokna župna crkva Sv. Ane iz XVIII. st. ima bočnu kapelu i visok zvonik uz glavno pročelje. U unutrašnjosti, ukrašenoj štukaturom, barokni oltari, propovjedaonica s kipovima četiriju evanđelisti, reljef *Preobraženje* (1736) i orgulje (1781), rad varaždinskih orguljara J. Toplaka i M. Taschnera.

LIT.: L. Šaban, Stariji graditelji orgulja u gradu Varaždinu, Godišnjak Gradskog muzeja Varaždin, 1975, 5. — J. Meder, Orgulje u Hrvatskoj, Zagreb 1992.

A. Ht.

OSIJEK, grad u Sl. Slavoniji. Smješten na istaknutu strateškom položaju (prijelaz preko Drave u srednje Podunavlje), u nekoliko je navrata potpuno izmijenio svoj značaj. Očuvana arhitektura današnjega Osijeka (od 1809. kraljevski slobodni grad), koji se razvio iz nekoliko posebnih teritorijalnih jedinica (*Donji grad*, *Tvrđa*, *Novi grad*, *Gornji grad*, *Retfala*), potječe od poč. XVIII. st.

Iz neolitika su pronađeni kameni, zemljani i koštani predmeti, iz bakrenoga i brončanoga doba sjekire, a iz željeznoga doba latenske posude s reminiscencijama na keramiku starijega, ilir. stanovništva. Na tlu Donjega grada razvila se u rim. doba *Mursa*, tvrđava uz limes, kojoj je god. 133. car Hadrijan dodijelio status kolonije. Ona se posljednji put spominje 591. Na ostatke rim. građevina (zidovi, arhit. fragmenti, mozaici, freske s biljnim ukrasima) nailazi se i danas, premda su se, napose, tijekom XVIII. i u XIX. st., rim. starine uništavale i razvlačile. O životu ant. Murse svjedoče i drugi nalazi — novci, kipovi, stele, are, natpisi, sarkofazi ukrašeni

ANTE ORLIĆ, *Aurelija u fotelji*